

Administracinė byla Nr. I3-229-283/2020
Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00197-2019-6
Procesinių sprendimų kategorijos: 20.1, 20.2.1, 20.1.2, 20.2.3.1,
24.7, 55.1.3.

REGIONŲ APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. sausio 6 d.
Panevėžys

Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmų teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų: Nijolės Čekanauskienės, Dalios Pranckienės ir Dalytės Zlatkuvienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant teismo posėdžių sekretorei Danei Gvildienei, dalyvaujant pareiškėjos Pasvalio rajono sodininkų bendrijos „Vyturys“ atstovei , atsakovės Pasvalio rajono savivaldybės atstovės ir atsakovės Pasvalio rajono savivaldybės administracijos atstovei

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos Pasvalio rajono sodininkų bendrijos „Vyturys“ skundą dėl administracinio sprendimo panaikinimo, įpareigojimo atlikti veiksmus ir žalos atlyginimo atsakovėms Pasvalio rajono savivaldybei, atstovaujama Pasvalio rajono savivaldybės administracijos, ir Pasvalio rajono savivaldybės administracijai.

Teismas

n u s t a t ė :

pareiškėja Pasvalio rajono sodininkų bendrija „Vyturys“ (toliau – ir pareiškėja, ir Sodininkų bendrija) skundu ir patikslintu skundu (toliau – skundas) kreipėsi į administracinį teismą ir prašė: 1) panaikinti kaip neteisėtą atsakovės Pasvalio rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Savivaldybės administracija) 2019 m. birželio 10 d. raštą Nr. ARB-1136 „Dėl SB „Vyturys“ bendro naudojimo objektų (kelių, gatvių) remonto, priežiūros bei išlaidų dėl šių objektų remonto kompensavimo“ (toliau – ir Sprendimas); 2) priteisti iš Pasvalio rajono savivaldybės 1 340 Eur turtinei žalai atlyginti (b. l. 1-3, 22-25).

Pareiškėja skunde nurodė, kad Pasvalio rajono savivaldybės administracija neatliko jos kompetencijai priskirtų veiksmų, kuriais būtų operatyviai sprendžiamos Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo (toliau - Sodininkų bendrijų įstatymas) 6 straipsnio nuostatos dėl bendro naudojimo objektų valdymo, todėl jos priimtas Sprendimas yra neteisėtas ir naikintinas. Teigė, kad Sodininkų bendrijos 2018 m. lapkričio 12 d. prašymą Savivaldybės administracija išnagrinėjo formaliai ir atmestina, neįsigilinusi į spręstinių klausimų svarbą. Nurodė, kad Sodininkų bendrijos teritorija patenka į Pasvalio miesto ribas, tačiau joje esančiomis prastos būklės gatvėmis Savivaldybės administracija visiškai nesirūpina ir taip ignoroja Sodininkų bendrijoje gyvenančių asmenų interesus. Pareiškėja teigė, kad dėl prastos būklės gatvių gyventojai, specialiosios tarnybos gadina transporto priemones. Pagrįsdama reikalavimą dėl žalos atlyginimo, pareiškėja nurodė, kad ji patyrė 1340 Eur dydžio išlaidų už Sodininkų bendrijos gatvės remontą. Pasvalio rajono

savivaldybė geranoriškai nesutinka kompensuoti šių išlaidų, kurios pareiškėjai yra ženklios. Pareiškėjos teigimu, Pasvalio rajono savivaldybė, remianti kitus asmenis, privalėjo surasti lėšų pareiškėjos patirtoms gatvės remonto išlaidoms kompensuoti.

Teismo posėdyje Pasvalio rajono sodininkų bendrijos „Vyturys“ atstovė iš esmės pakartojusi skunde išdėstytus argumentus ir motyvus bei remdamasi jame nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis, prašė tenkinti skundą. Pareiškėjos atstovė tvirtino, kad Sodininkų bendrijos teritorijoje esančios gatvės, tarp jų – ir pagrindinė Bokšto gatvė, yra prastos būklės. Paaiškino, kad Bokšto gatvės būklė ypač pablogėjo po 2013 metų potvynio. Nurodė, kad Bokšto gatve naudojasi ir kitos sodininkų bendrijos sodininkai, atliekas tvarkančios įmonės transporto priemonės. Teigė, kad Sodininkų bendrija patenka į Pasvalio miesto teritoriją, todėl Savivaldybės administracija turi pareigą prisidėti prie kylančių problemų sprendimo. Pažymėjo, kad Savivaldybės administracija, spręsdama dėl prašymo įrengti apšvietimą, ypač Kaštonų ir Bokšto gatvių sankryžoje su apvažiavimu į Šiaulius, pažeidė teisės aktais nustatytą „vieno langelio“ principą.

Atsakovė ir atsakovės Pasvalio rajono savivaldybės atstovė Pasvalio rajono savivaldybės administracija bendru atsiliepimu prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą. Nurodyti bylos proceso dalyviai atsiliepimuose kaip nepagrįstus vertino Sodininkų bendrijos skundo teiginius, kad Savivaldybės administracija neatliko jos kompetencijai priskirtų veiksmų. Atsakovės teigė, kad Sodininkų bendrija buvo informuota apie Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnyje nustatytą sodininkų bendrijų pareigą atlikti kelių ir gatvių kadastrinius matavimus, įregistruoti juos Nekilnojamojo turto registre. Pabrėžė, kad teisės aktai neįpareigoja vietos savivaldybių administracijų inicijuoti sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) perėmimo procedūras. Atsakovės pripažino, kad Savivaldybės administracija 2019 m. birželio 10 d. atsakymą Nr. ARB-1136 „Dėl SB „Vyturys“ bendro naudojimo objektų (kelių, gatvių) remonto, priežiūros bei išlaidų dėl šių objektų remonto kompensavimo“ parengė, pažeidusi prašymų nagrinėjimo terminą, tačiau teigė, kad tai nėra pagrindas pripažinti Sprendimą neteisėtu. Atsakovių teigimu, kadangi Bokšto gatvė nėra nustatyta tvarka perduota Pasvalio rajono savivaldybei ir ji nėra įtraukta į Pasvalio rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašą, patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T1-215, todėl ši gatvė pagrįstai buvo neįtraukta į Pasvalio rajono vietinės reikšmės kelių priežiūros ir programos metų objektų sąrašą. Atsakovės pabrėžė, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšos gali būti skiriamos tik savivaldybės valdomiems vietinės reikšmės keliams prižiūrėti, remontuoti. Atsakovės, remdamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1132 patvirtintu Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašu ir Lietuvos Respublikos kelių įstatymo (toliau – Kelių įstatymas) 4 straipsnio 2 dalimi, 11 straipsnio 1 dalimi, nurodė, kad pareiškėjai pagrįstai buvo nurodyta, jog dėl Bokšto ir Kaštonų gatvių sankirtos su krašto kelio statusą turinčiu Pasvalio aplinkkeliu apšvietimo ji turi kreiptis į kompetentingą instituciją - Lietuvos automobilių kelių direkciją prie Susisiekimo ministerijos. Atsakovės teigė, kad Pasvalio rajono savivaldybė neturi pareigos atlyginti 1340 Eur turtinę žalą, kadangi Sodininkų bendrijų įstatymas imperatyviai nenustato vietos savivaldybių pareigos remti sodininkų bendrijas visiškai ar iš dalies apmokant išlaidas mėgėjų sodo bendrojo naudojimo objektams, įskaitant ir keliams, gatvėms, statyti, prižiūrėti ir atnaujinti. Dėl šios priežasties Pasvalio rajono savivaldybės biudžete nėra numatyta lėšų sodininkų bendrijoms remti, nėra sudaryta specialioji programa, nenustatyta jos sudarymo ir lėšų naudojimo tvarka (b. l. 49-54).

Teismo posėdyje atsakovės Pasvalio rajono savivaldybės atstovės ir atsakovės Savivaldybės administracijos atstovė , pakartojusi atsiliepime išdėstytus motyvus ir argumentus, remdamasi jame nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis, prašė skundą atmesti. Savivaldybės administracijos atstovė pabrėžė, kad Sodininkų bendrijos teritorijoje esanti Bokšto gatvė nėra perduota Pasvalio rajono savivaldybei, Sodininkų bendrija neatliko šios gatvės perdavimo Pasvalio rajono savivaldybei procedūrų. Savivaldybės administracijos atstovė teigė, kad Sodininkų bendrijų įstatymas nenustato imperatyvios pareigos remti sodininkų bendrijas, todėl Pasvalio rajono savivaldybėje įsteigtos sodininkų bendrijos ir nėra remiamos.

Skundas tenkinamas iš dalies.

Pasvalio rajono sodininkų bendrija „Vyturys“ yra nustatyta tvarka įkurtas ir 2013 m. lapkričio 13 d. Juridinių asmenų registre įregistruotas juridinis asmuo, veikiantis pagal priimtus Pasvalio rajono sodininkų bendrijos „Vyturys“ įstatus (b. l. 28, 96-102).

Pasvalio rajono savivaldybės administracijoje 2018 m. lapkričio 19 d. buvo gautas Sodininkų bendrijos 2018 m. lapkričio 12 d. parengtas prašymas „Dėl SB „Vyturys“ bendro naudojimo objektų (kelių, gatvių) remonto, priežiūros bei išlaidų dėl šių objektų remonto kompensavimo“ (toliau – Prašymas; b. l. 56-57).

Sodininkų bendrija, remdamasi Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsniu, 28 straipsnio 1- 4 dalimis, pateiktame Prašyme suformulavo šiuos prašymus: 1) į kapitaliai remontuotinų Pasvalio kelių (gatvių) sąrašą įtraukti Bokšto gatvės atkarpą nuo sankryžos su Naujakurių ir Slėnio gatvėmis iki Bokšto gatvės pabaigos. Sodininkų bendrija šį prašymą grindė tuo, kad Bokšto gatvės būklė po 2013 metais įvykusio potvynio pasidarė labai bloga ir vis blogėja, be to, ši gatvė yra pagrindinė, ja naudojasi sodininkų bendrijų „Vyturys“ ir „Pamūšis“ nariai, komunalines atliekas išvežančios transporto priemonės; 2) nurodyti Pasvalio miesto seniūnijai 2019 m. biudžete numatyti lėšas Sodininkų bendrijų gatvių ženklinimui. Sodininkų bendrija šį prašymą grindė tuo, kad dėl nepaženklintų gatvių bendrijos nariai patiria nepatogumų pristatant pašto korespondenciją ir siuntas, suteikiant skubią medicininę pagalbą; 3) įrengti gatvių apšvietimą, bent jau sankryžose. Sodininkų bendrija nurodė, kad ypač pavojinga yra Kaštonų ir Bokšto gatvių sankryža su apvažiavimu į Šiaulius, kadangi joje vyksta intensyvus judėjimas, tamsiuoju paros metu pėstiesiems ir dviratininkams sunku įžiūrėti sankryžos kontūrus; 4) įtraukti Sodininkų bendrijos teritoriją, bendrojo naudojimo objektus (kartu su kitų sodų bendrijų teritorijomis) į Pasvalio miesto teritorijos infrastruktūros plėtojimo planus. Sodininkų bendrija šį prašymą grindė tuo, kad sodininkų bendrijos savo lėšomis nepajėgios suremontuoti gatvių, įrengti vandentiekio, nuotekų šalinimo (valymo) tinklus; 5) kompensuoti 1340 Eur išlaidų, kurias Sodininkų bendrija išleido 2017 ir 2018 metais bendrojo naudojimo Bokšto gatvės būtiniausiam remontui – kritiškiausioms duobėms užlyginti.

Pasvalio rajono savivaldybės administracija į gautą Prašymą atsakė 2019 m. birželio 10 d. raštu Nr. ARB -1136 „Dėl SB „Vyturys“ bendro naudojimo objektų (kelių, gatvių) remonto, priežiūros bei išlaidų dėl šių objektų remonto kompensavimo“ (b. l. 4). Savivaldybės administracija šiame rašte nurodė, kad: 1) Bokšto gatvės atkarpos nuo sankryžos su Naujakurių ir Slėnio gatvėmis iki Bokšto gatvės pabaigos negali įtraukti į kapitaliai remontuotinų Pasvalio rajono kelių (gatvių) sąrašą, kadangi šios gatvės nevaldo. Savivaldybės administracija šį sprendimą grindė tuo, kad iki nėra patvirtintos tvarkos, kuria remiantis, sodininkų bendrijų keliai (gatvės) bus perduotos savivaldybėms, Pasvalio rajono savivaldybė neturi teisinio pagrindo investuoti į šių kelių priežiūrą ir remontą; 2) Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų biudžete nėra numatyta lėšų, skirtų remti sodininkų bendrijas visiškai ar iš dalies apmokant išlaidas sodo mėgėjų naudojimo objektams (keliams, gatvėms tiesti) statyti, prižiūrėti ir atnaujinti; 3) Pasvalio miesto seniūnija Sodininkų bendrijos teritorijoje esančias gatves paženklinys 2019 metais; 4) kadangi krašto kelią Nr. 205, Pasvalio aplinkkelį, valdo Lietuvos kelių direkcija, Sodininkų bendrijai pasiūlė dėl Kaštonų bei Bokšto gatvių sankryžos su šiuo krašto keliu apšvietimo įrengimo kreiptis į minėtą instituciją; 5) dėl Sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo objektų įtraukimo į Pasvalio rajono teritorijos infrastruktūros plėtojimo planus bus sprendžiama, kai šie objektai bus perduoti savivaldybės nuosavybėn.

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl vietos savivaldybės administracijos sprendimo netenkinti jos teritorijoje veikiančios sodininkų bendrijos prašymo atlikti veiksmus pagrįstumo ir teisėtumo.

Sprendžiant dėl Sodininkų bendrijos keliamų reikalavimų Savivaldybės administracijai atlikti tam tikrus veiksmus, taikomos Sodininkų bendrijos įstatyme įtvirtintos nuostatos. Ginčijamo Sprendimo priėmimo ir teismo ginčo nagrinėjimo metu galiojo nuo 2015 m. liepos 31 d. taikoma šio įstatymo suvestinė redakcija.

Sodininkų bendrijų įstatymas nustato sodininkų bendrijų reorganizavimą, valdymą ir veiklą, pertvarkymą ir pabaigą, sodininkų bendrojo naudojimo turto valdymą, sodininkų bendrijos nario teises ir pareigas, mėgėjų sodo teritorijos ir mėgėjų sodų sklypų tvarkymo bei naudojimo

reikalavimus (1 straipsnis). Sodininkų bendrijų įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad savivaldybės atlieka viešąjį bendrijų teritorijų administravimą, statinių statybos ir viešosios tvarkos priežiūrą, turėdamos tikslą plėtoti ir puoselėti mėgėjų sodininkystę bei jos tradicijas, žmonių poilsį, tausoti kraštovaizdį, gamtinę aplinką ir jos įvairovę, skatinti ir remti bendrijas, jų susivienijimus ar draugijas, siekiančius tinkamai prižiūrėti ir tvarkyti mėgėjų sodus ir jų kraštovaizdį, saugoti gamtą, auginti žemės ūkio produkciją, tvarkyti ir prižiūrėti bendrojo naudojimo objektus; valstybės ir savivaldybių rėmimo būdus ir sąlygas taip pat nustato kiti teisės aktai ir specialiosios programos. Pagal Sodininkų bendrijos įstatymo 28 straipsnio nuostatas, savivaldybės įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali remti bendrijas visiškai ar iš dalies apmokėdamos išlaidas mėgėjų sodo bendrojo naudojimo objektams (elektros tinklų, kelių, gatvių tiesimo, vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir valymo ir kitų) statyti, prižiūrėti ir atnaujinti, tam reikalingos lėšos numatomos tvirtinant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetus (2 dalis); be to, savivaldybės bendrijas gali remti ir kitais būdais, tarp jų - rengdamos, įgyvendindamos ir finansuodamos specialiasias bendrijų rėmimo programas (3 dalies 2 punktas). Sodininkų bendrijos įstatymo 28 straipsnio 4 dalis nustato, kad bendrijoms remti savivaldybėje gali būti sudaroma specialioji programa, kurios sudarymo ir lėšų naudojimo tvarką nustato savivaldybės institucijos, atsižvelgdamos į sodininkų bendrijų pageidavimus.

Atsižvelgus į Sodininkų bendrijų įstatymo 28 straipsnyje įtvirtintų teisės normų, skirtų reglamentuoti savivaldybių santykius su sodininkų bendrijomis ir sodininkais, pobūdį, sprendžiama, kad įstatymų leidėjas, šiose teisės normose naudodamas žodžių junginius „gali remti“, „gali būti sudaroma“, vietos savivaldybėms suteikė teisę, tačiau nenustatė imperatyvios pareigos įstatymo nustatytais būdais remti vietos savivaldybės teritorijoje veikiančias sodininkų bendrijas.

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Vietos savivaldos įstatymas) 6 straipsnio 32 punktą, savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas yra savarankiškoji (Konstitucijos ir įstatymų nustatyta (priskirta) savivaldybių funkcija. Kelių įstatymo 5 straipsnis nustato, kad vietinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros užsakovo funkcijas vykdo jų savininkai ir (ar) valdytojai, t. y. ir vietos savivaldybės (4 dalis); gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių taša, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbus organizuoja ir užsakovo funkcijas atlieka savivaldybės.

Ginčo metu Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 4 punktas numatė, jog užtikrindamas eismo saugumą savivaldybės administracijos direktorius rūpinasi vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, transporto infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, gatvių tiesimu, taisymu ir rekonstravimu, organizuoja kelių saugumo audito, poveikio kelio saugumui vertinimo, kelių saugumo patikrinimo, didelio avaringumo ruožų ir saugumo lygio nustatymo kelių tinkle atlikimą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse. Vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies 5 punkte buvo numatyta, kad savivaldybės administracijos direktorius savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja savivaldybės turtą.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas. Šio įstatymo 9 straipsnio, nustatančio Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimą, 2 dalyje numatyta, kad šios programos finansavimo lėšos naudojamos ir vietinės reikšmės kelių (gatvių) tinklui plėsti bei užtikrinti, kad šis tinklas veiktų. Pagal Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 3 dalį, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarką nustato ir šiam įstatymui įgyvendinti institucijas paskiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo reikalavimai ir šių lėšų paskirstymo principais, kuriais turi vadovautis valstybės ir savivaldybių, užsienio valstybių institucijos, fiziniai ir juridiniai asmenys, siekdami gauti finansavimą valstybės reikmėms,

nurodytoms Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse, nustatyti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 447 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. vasario 3 d. nutarimo Nr. 148 redakcija). Pagal šį aprašą, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšos gali būti skiriamos valstybės ir savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams tiesti, taisyti (remontuoti), rekonstruoti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti (3.2 punktas); rezervo valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti, lėšos skiriamos valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų vietinės reikšmės kelių skubaus taisymo (remonto) ar rekonstravimo dėl avarijos grėsmės, taip pat avarijos ar stichinės nelaimės, ekstremaliųjų situacijų ir ekstremaliųjų įvykių padarinių likvidavimo išlaidoms kompensuoti (7 punktas). Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos apraše įtvirtintos nuostatos numato galimybę likusį nepaskirstytą pagal šio aprašo 7 ir 8 punktus skirti ir mėgėjų sodų teritorijose savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams inventorizuoti, šiems keliams taisyti (remontuoti) ar rekonstruoti, jeigu savivaldybės institucija skiria ne mažiau kaip 30 procentų, tačiau ne daugiau kaip 50 procentų nuosavų lėšų (9.2.1 punktas). Pagal Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų vietinės reikšmės keliams tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo sąlygų tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2018 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-64 (Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2019 m. balandžio 19 d. įsakymo Nr. V-80 redakcija), vietos savivaldybės sprendžia tik dėl vietinės reikšmės kelių tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto), priežiūros ir saugaus eismo sąlygų užtikrinimo objektų, finansuojamų Kelių priežiūros ir plėtros programos skaičiuojamosiomis lėšomis, sąrašo arba ilgalaikių programų.

Pasvalio rajono savivaldybėje Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimą reglamentuoja Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimu Nr. T1-21 patvirtintas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo ir paskirstymo tvarkos aprašas (Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 30 d. sprendimo Nr. T1-46 redakcija). Šis aprašas numato Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų Pasvalio rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, paskirstymo tvarką, panaudojimą ir atsiskaitymą už asignavimus (1 punktas) bei užtikrina savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) gerą būklę ir tinkamą Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, skirtų vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, paskirstymą ir naudojimą (3 punktas). Nurodyto aprašo 9 punktas nurodo, kad metų Savivaldybės programos lėšų naudojimo vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti objektų sąrašą tvirtina, prireikus, keičia ir pildo Pasvalio rajono savivaldybės taryba savo sprendimu.

Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mėgėjų sodo teritoriją sudaro sodininkų ir kitų asmenų, įsigijusių mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, naudojama nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomų sklypų ir bendrojo naudojimo žemė, kuri teisės aktais buvo skirta mėgėjų sodininkystei plėtoti (kolektyviniams sodams steigti) arba priskirta pagal vėliau patikslintą žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą. Pagal Sodininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio 3 dalį, sodininkų bendrija suprantama atitinkamo administracinio vieneto bendruomenės dalį, visapusiškai plėtojančią mėgėjų sodininkystę, puoselėjančią ir tausojančią gamtą ir kraštovaizdį; sodininkų bendrijos tikslas – įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu.

Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnyje numatyta, kad sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypai, naudojami keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypai su juose esančiais keliais (gatvėmis), bendrijos prašymu ir atlikus jų kadastrinius matavimus ir

nerengiant naujo teritorijų planavimo dokumento, savivaldybė perima ar patikėjimo teise valdo ir tvarko, išskyrus atvejus, kai sodininkų bendrija šią bendrojo naudojimo teritorijos dalį išsiperka, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka; sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastriniai matavimai ir įregistravimas Nekilnojamojo turto registre finansuojamas iš sodininkų bendrijų lėšų, savivaldybių lėšų ir iš valstybės biudžeto tikslinių asignavimų, kurie planuojami ir paskirstomi savivaldybėms pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programą; bendrijos bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastrinių matavimų atlikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Be to, Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esanti vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir valymo sistemos bendrijų iniciatyva įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka iš bendrijų išperkamos arba perduodamos eksploatuoti pagal esamą jų būklę savivaldybių kontroliuojamoms įmonėms.

Teismas, sistemiškai išanalizavęs aukščiau nurodytų teisės normų nuostatas, sprendžia, kad galiojantis teisinis reguliavimas vietos savivaldybėms suteikė teisę turimus finansinius išteklius, tarp jų – ir gaunamus pagal Kelių priežiūros ir plėtros programą, skirti tik savivaldybės valdomų gatvių bei vietinės reikšmės kelių tiesimui, rekonstravimui, taisymui (remontui), priežiūrai ir saugaus eismo sąlygų juose užtikrinimo objektams. Teismo vertinimu, pagal Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 8 dalį, sodininkų bendrijos iki bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis), perdavimo nustatyta tvarka momento yra atsakingos už jų teritorijose esančius bendrojo naudojimo kelius, jų būklę ir priežiūrą.

Vietos savivaldos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintos nuostatos nustato, kad vietos savivaldybės savarankiškas funkcijas atlieka pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) ir įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus bendruomenei ir šios interesais; įgyvendindamos šias funkcijas, savivaldybės turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą; įgyvendinant šias funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kituose teisės aktuose. Konstitucijos 119 straipsnis numato, kad savivaldos teisė laiduojama įstatymo numatytiems valstybės teritorijos administraciniais vienetams. Konstitucijos 120 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai. Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad savivaldybių savarankiškumas ir veiklos laisvė pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją yra konstituciniai principai (2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas); Konstitucijos nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, vertino kaip šių vietos bendruomenių dalyvavimo valdant šias teritorijas garantija (2001 m. birželio 28 d., 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimai); pati savivaldos teisės prigimtis suponuoja tai, kad savivaldybės savo funkcijas turi vykdyti, atsižvelgdamos į vietos sąlygas ir aplinkybes, tačiau visais atvejais jos privalo laikytis Konstitucijos ir įstatymų (2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas).

Pagal Vietos savivaldos įstatymą, savivaldybės biudžetas (savivaldybės metinis finansinis planas) rengiamas, vadovaujantis patvirtintu savivaldybės strateginiu veiklos planu, taip pat atsižvelgiant į kitus patvirtintus savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, asignavimus planuojant savivaldybės strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti ir planuojamiems rezultatams pasiekti ir paskirstant juos asignavimų valdytojams (10⁴ straipsnio 2 dalis); kiekviena savivaldybė turi savarankišką biudžetą, kuris sudaromas ir tvirtinamas vieniems biudžetiniams metams, savivaldybės biudžeto sudarymo pagrindas yra patvirtinti savivaldybės strateginio planavimo dokumentai, taip pat savivaldybių funkcijoms įgyvendinti reikalingų lėšų skaičiavimai (51 straipsnio 1 ir 3 dalys).

Teismo vertinimu, išvardintose teisės normose įtvirtintos nuostatos reiškia, kad tai, ar savivaldybės biudžete lėšų tam tikriems tikslams numatoma pakankamai, ar ne, kokia biudžeto dalis turi būti skiriama tam tikriems tikslams pasiekti, priskirtina biudžeto planavimo, savivaldybės ir visuomenės poreikių įvertinimo, jų subalansavimo su visuomenės ir savivaldybės galimybėmis, t. y. socialinio ir ekonominio tikslingumo, klausimams. Pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnio 2 dalį, administraciniam teismui nesuteikta teisė vertinti ginčijamo teisės akto ir veiksmų (neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, teismas tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar viešojo administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat ar teisės aktas arba veiksmas (neveikimas) neprieštarauja tikslams ir uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo įgaliojimus.

Remdamasis tuo, kas nurodyta, teismas nevertina Savivaldybės administracijos veiklos administruojant savivaldybės biudžeto asignavimus bei kitus piniginius išteklius, organizuojant savivaldybės biudžeto vykdymą.

Įvertinus bylos proceso dalyvių procesiniuose dokumentuose ir jų atstovų teismo posėdyje nurodytas faktines aplinkybes, daroma išvada, jog tarp Sodininkų bendrijos ir Savivaldybės administracijos nėra kilusio ginčo dėl to, kad Sodininkų bendrijos teritorijoje esanti Bokšto gatvė teisės aktų nustatyta tvarka nėra perduota Pasvalio rajono savivaldybei, kad ši gatvė nėra įtraukta į Pasvalio rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašą, patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T1-215, ir kad Pasvalio rajono savivaldybei nustatyta tvarka nėra perduoti ir kiti Sodininkų bendrijos teritorijoje esantys bendro naudojimo objektai.

Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų biudžetas buvo patvirtintas Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. T1-19 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“. Šio sprendimo 1.5 punktu patvirtinti asignavimai pagal programas. Išanalizavus nurodyto sprendimo 4 priedą bei atsižvelgus į Pasvalio rajono savivaldybės viešai skelbiamus duomenis apie savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamas programas (žr. adresu: <http://www.pasvalys.lt/lt/veiklos-sritys/savivaldybes-biudzeto-lesomis-finansuojamos-programos-projektai/2327>), daroma išvada, kad Pasvalio rajono savivaldybės taryba 2019 metų biudžete specialiuųjų sodininkų bendrijų rėmimo programų, lėšų, skirtų mėgėjų sodo bendrojo naudojimo objektams (elektros tinklų, kelių, gatvių tiesimo, vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir valymo ir kitų) statyti, prižiūrėti ir atnaujinti, nenumatė.

Atsižvelgus į nurodytas faktines aplinkybes ir remiantis aukščiau aptartu teisiniu reguliavimu, daroma išvada, kad Savivaldybės administracija, išnagrinėjusi Sodininkų bendrijos pateiktą Prašymą, 2019 m. birželio 10 d. atsakyme Nr. ARB-1136 „Dėl SB „Vyturys“ bendro naudojimo objektų (kelių, gatvių) remonto, priežiūros bei išlaidų dėl šių objektų remonto kompensavimo“ suformuluotus sprendimus neįtraukti Bokšto gatvės atkarpos nuo sankryžos su Naujakurių ir Slėnio gatvėmis iki Bokšto gatvės pabaigos į remontuotinų Pasvalio rajono kelių (gatvių) sąrašą, kadangi šios gatvės nevaldo, klausimą dėl Sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo objektų įtraukimo į Pasvalio rajono teritorijos infrastruktūros plėtojimo planus spręsti, kai šie objektai bus perduoti savivaldybės nuosavybėn, bei nekompensuoti Sodininkų bendrijos turėtų 1 340 Eur (ar dalies) išlaidų Bokšto gatvei remontui, kadangi Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų biudžete nenumatyta remti sodininkų bendrijas visiškai ar iš dalies apmokant išlaidas sodo mėgėjų naudojimo objektams (keliams, gatvėms tiesti) statyti, prižiūrėti ir atnaujinti, pagrindė faktiniais duomenimis ir teisės normomis.

Remiantis tuo, kas nurodyta, konstatuojama, kad pagrindo naikinti Sprendimo dalį dėl aukščiau išvardintų reikalavimų nėra.

Minėta, kad Savivaldybės administracija, atsakydama į Prašymo reikalavimą nurodyti Pasvalio miesto seniūnijai numatyti lėšas gatvių ženklinimui, nurodė, kad Pasvalio miesto seniūnija Sodininkų bendrijoje esančias gatves paženklinys 2019 metais. Atsakovė nurodytą sprendimą grindė Pasvalio miesto seniūnijos 2019 m. gegužės 31 d. rašte Nr. (1.3)S-55 „Dėl gatvių ženklinimo ir apšvietimo sodo bendrijoje „Vyturys“ pateikta informacija (b. l. 69).

Vietos savivaldos įstatymas adresų suteikimą žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų suteikimas gatvėms, savivaldybės teritorijose esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams, šių adresų ir pavadinimų keitimą ar panaikinimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka priskiria savarankiškosioms (Konstitucijos ir įstatymų nustatytoms (priskirtoms) savivaldybių funkcijos (6 straipsnio 27 punktą). Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. IV-57 (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. kovo 13 d. įsakymo Nr. IV-178 redakcija), numato, kad pastatų, jų kompleksų ir korpusų numeriai rašomi ant pastatų sienų pritvirtintose lentelėse, kurių standartą nustato savivaldybės vykdomoji institucija; lentelių fonas ir jose pateikta informacija turi būti aiškiai matomi; lentelės pritvirtinamos, kad būtų gerai matomi ir jų neužstotų prie pastatų, jų kompleksų ar korpusų augantys augalai ar šalia esantys kiti objektai (28 punktą); pastatų, jų kompleksų ir korpusų ženklimą, lentelių gamybą, pritvirtinimą, jų priežiūrą ir keitimą, taip pat padidintų numerių užrašymą organizuoja savivaldybės vykdomoji institucija (30 punktą).

Teismo posėdyje Savivaldybės administracija pateikė Pasvalio miesto seniūnijos 2019 m. gruodžio 2 d. raštą Nr. (1.7)S-149 „Dėl gatvių ženklavimo sodo bendrijoje „Vyturys“, kuriame pateikta informacija leidžia daryti išvadą, jog Sodininkų bendrijoje esančios gatvės iki 2019 m. gruodžio mėn. pradžios nebuvo paženklintos, tačiau Pasvalio miesto seniūnija užsakymą pagaminti nuorodas su gatvių pavadinimais parengė 2019 m. spalio mėn. pabaigoje, užsakymas pateiktas vykdyti ir Pasvalio miesto seniūnija Sodininkų bendrijoje esančias gatves paženklinės 2020 metais (b. l. 108-109).

Atsižvelgus į tai, kas nurodyta, sprendžiama, kad Savivaldybės administracija, nagrinėdama Prašymo dalį dėl nurodymo Pasvalio miesto seniūnijai numatyti lėšas gatvių ženklavimui, tinkamai atliko teisės aktų jos kompetencijai priskirtus veiksmus. Esant nustatytoms aplinkybėms, pagrindo naikinti Sprendimo dalį dėl aptarto reikalavimo nėra.

Sprendžiant dėl Savivaldybės administracijos veiksmų, nagrinėjant Sodininkų bendrijos Prašymo dalį dėl gatvių apšvietimo, bent jau sankryžose, ypač eismo saugumo požiūriu pavojingoje Kaštonų ir Bokšto gatvių sankryža su apvažiavimu į Šiaulius, įrengimo, remiamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1132 patvirtinto Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašo duomenimis. Šiame sąrašo 4,493 km ilgio Pasvalio aplinkkelis, kuriam suteiktas Nr. 205, patenka į krašto kelių sąrašą (eilutės Nr. 105). Pagal Kelių įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir 4 straipsnio 2 dalį, krašto keliai, kaip valstybinės reikšmės keliai, išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei, juos turto patikėjimo teise valdo, naudoja ir jais disponuoja Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos. Ši institucija yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigta biudžetinė įstaiga, kuri organizuoja ir koordinuoja valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą; atlieka valstybinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų užsakovo funkcijas; atlieka valstybinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų organizavimo funkcijas; kontroliuoja, kad valstybinės reikšmės kelius projektuotų, tiestų, statytų, rekonstruotų, taisytų (remontuotų), prižiūrėtų tik asmenys, atitinkantys teisės aktų nustatytus reikalavimus (Kelių įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 2, 3 ir 4 punktai).

Remiantis tuo, kas nurodyta, daroma išvada, kad Savivaldybės administracija pagrįstai nustatė, jog klausimas dėl Kaštonų bei Bokšto gatvių sankryžos su krašto keliu Nr. 205, Pasvalio aplinkkeliu, apšvietimo įrengimo priskirtas šį krašto kelią valdančiai Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau - Viešojo administravimo įstatymas) 14 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros

sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui; jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų perduoti prašymą ar skundą nagrinėti pagal kompetenciją, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.

Viešojo administravimo įstatymas 14 straipsnis nustato, kad prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – Taisyklės) Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 933 redakcija). Taisyklių 28 punkte įtvirtinta asmenų prašymo nagrinėjimo tvarka iš esmės analogiška nustatytajai Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje.

Savivaldybės administracija, atsakydama į pareiškėjos Prašymo reikalavimą įrengti gatvių apšvietimą sankryžose, ypač pavojingoje Kaštonų ir Bokšto gatvių sankryžoje su apvažiavimu į Šiaulius, Sprendime suformulavo pasiūlymą tuo reikalu kreiptis į Lietuvos automobilių kelių direkciją (originale – Lietuvos automobilių direkcija).

Remiantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje ir Taisyklių 28 punkte įtvirtintomis nuostatomis, sprendžiama, kad Savivaldybės administracija Sodininkų bendrijos Prašyme suformuluotą reikalavimą įrengti gatvių apšvietimą sankryžose, ypač pavojingoje Kaštonų ir Bokšto gatvių sankirtoje su apvažiavimu į Šiaulius, išnagrinėjo, pažeisdama teisės aktų nustatytas taisykles.

Dėl šios priežasties Sprendimo dalis dėl Prašyme suformuluoto reikalavimo įrengti gatvių apšvietimą sankryžose, ypač pavojingoje Kaštonų ir Bokšto gatvių sankirtoje su apvažiavimu į Šiaulius, naikinama. Panaikinus Sprendimo dalį, Savivaldybės administracija turi pareigą be atskiro įpareigojimo iš naujo teisės aktų nustatyta tvarka išnagrinėti Sodininkų bendrijos Prašymo dalį dėl reikalavimo įrengti gatvių apšvietimą sankryžose, ypač pavojingoje Kaštonų ir Bokšto gatvių sankirtoje su apvažiavimu į Šiaulius, ir priimti tuo klausimu naują individualų administracinį aktą.

Sodininkų bendrija prašė priteisti 1340 Eur turtinei žalai atlyginti.

CK 6.271 straipsnio, reglamentuojančio atsakomybę už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, 1 dalis nustato, kad žalą, atsiradusią dėl savivaldybės valdžios institucijų neteisėtų aktų, privalo atlyginti savivaldybė iš savivaldybės biudžeto nepaisydama savo darbuotojų kaltės. Nurodytas teisinis reguliavimas reiškia, kad vietos savivaldybės viešajai atsakomybei nustatyti pakanka trijų civilinės atsakomybės sąlygų buvimo: valdžios institucijos (jų tarnautojų, pareigūnų) atliktų neteisėtų veiksmų ar neveikimo (CK 6.246 straipsnis); asmens patirtos žalos (CK 6.249 straipsnis); neteisėtus veiksmus (neveikimą) bei padarytą žalą siejančio priežastinio ryšio (CK 6.247 straipsnis). Nenustačius bent vienos iš nurodytų trijų viešosios atsakomybės sąlygų, valstybei pagal CK 6.271 straipsnį nekyla turtinė prievolė atlyginti žalą. Konstatuojant CK 6.271 straipsnyje nurodytus neteisėtus veiksmus, būtina nustatyti, kad valdžios institucijos ir (ar) pareigūnai neveikė taip, kaip pagal įstatymus privalėjo veikti, neįvykdė jiems teisės aktais priskirtų funkcijų arba nors ir vykdė šias funkcijas, tačiau veikė nepateisinamai aplaidžiai, pažeisdami bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai.

Sodininkų bendrijos teigimu, 1 340 Eur dydžio turtinę žalą patyrė dėl pareiškėjos lėšomis atlikto jos teritorijoje esančios Bokšto gatvės remonto. Šiam teiginiui pagrįsti pareiškėja pateikė dokumentus, patvirtinančius atliktus kelio remonto darbus ir jų apmokėjimą (b. l. 58-60).

Minėta, kad Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 8 dalis sodininkų bendrijas įpareigoja savo teritorijas tvarkyti taip, kad prireikus į ją galėtų patekti atlikdami pareigas priešgaisrinės saugos, policijos, greitosios pagalbos ir kitų specialiųjų tarnybų darbuotojai.

Nagrinėjamoje byloje konstatuota, kad Savivaldybės administracijos priimti sprendimai neįtraukti Bokšto gatvės atkarpos nuo sankryžos su Naujakurių ir Slėnio gatvėmis iki Bokšto gatvės pabaigos į remontuotųjų Pasvalio rajono kelių (gatvių) sąrašą, kadangi šios gatvės nevaldo, klausimą dėl Sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo objektų įtraukimo į Pasvalio rajono teritorijos infrastruktūros plėtojimo planus spręsti, kai šie objektai bus perduoti savivaldybės nuosavybėn, bei nekompensuoti Sodininkų bendrijos turėtų 1 340 Eur (ar dalies) išlaidų Bokšto gatvei remontui, kadangi Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų biudžete nenumatyta remti sodininkų bendrijas visiškai ar iš dalies apmokant išlaidas sodo mėgėjų naudojimo objektams (keliams, gatvėms tiesti) statyti, prižiūrėti ir atnaujinti, pagrįsti faktiniais duomenimis ir teisės normomis.

Remiantis tuo, kas nurodyta, daroma išvada, jog Savivaldybės administracija neteisėtą veikų neatliko, todėl prievolė atlyginti pareiškėjos nurodytą 1 340 Eur turčinę žalą nekyla. Dėl šios priežasties Sodininkų bendrijos skundo reikalavimas atlyginti turčinę žalą atmetamas.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84, 86 ir 87 straipsniais, 88 straipsnio 1 ir 2 punktais, 132 straipsnio 1 dalimi, 133 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos Pasvalio rajono sodininkų bendrijos „Vyturys“ skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2019 m. birželio 10 d. rašto Nr. ARB-1136 „Dėl SB „Vyturys“ bendro naudojimo objektų (kelių, gatvių) remonto, priežiūros bei išlaidų dėl šių objektų remonto kompensavimo“ 4-ajame punkte suformuluotą sprendimą, kad Pasvalio rajono sodininkų bendrijai „Vyturys“ dėl Kaštonų ir Bokšto gatvių sankirtų su krašto keliu Nr. 205, Pasvalio aplinkkelio, siūloma kreiptis į Lietuvos automobilių kelių direkciją prie Susisiekimo ministerijos.

Kitą skundo dalį atmesti.

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo paskelbimo apeliaciniu skundu gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmus.

Teisėjos:

Nijolė Čekanauskienė

Dalia Pranckienė

Dalytė Zlatkuvienė